

TIJDSCHRIFT VOOR ENTOMOLOGIE

UITGEGEVEN DOOR

NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING

ONDER REDACTIE VAN

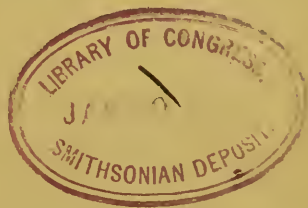
DR. J. TH. OUDEMANS, JHR. DR. ED. J. G. EVERTS

EN

MR. A. F. A. LEESBERG.

ZEVEN-EN-VEERTIGSTE DEEL

JAARGANG 1904

Tweede, Derde en Vierde Aflevering

met 11 platen

(30 December 1904)

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1904.

TWEEDE LIJST van soorten en variëteiten
nieuw voor de Nederlandsche fauna,
sedert de uitgave der «Coleoptera Neer-
landica» bekend geworden.

DOOR

Jhr. Dr. Ed. EVERTS.

Bembidium velox L. ab. s. **bimaculatum** Uyttenboogaart ¹⁾

Bidessus bicarinatus Latr. ²⁾. Deze, meer in zuidelijk Middel-Europa en Zuid-Europa voorkomende soort, werd in eenige exemplaren bij Bergen-op-Zoom, in de Zoom, Sept. gevangen.

Bledius denticollis Fauvel (**obscurus** Muls. & Rey), bij Eibergen, in aantal, langs de Berkel ³⁾.

1) Bij deze ab. ontbreekt de achterste der twee doffe, gechagrineerde, eenigszins ingedrukte vlekjes op de 3e tusschenruimte der dekschilden. Bij een overgangsvorm is dit vlekje kleiner dan gewoonlijk, en bij een ex. vertoont het linker dekschild drie dergelijke vlekjes in de plaats van twee.

2) Op blz. 120 der „Coleoptera Neerlandica”, 1ste deel, zou de tabel van *Bidessus aldus* gewijzigd moeten worden:

1 Dekschilden met twee krachtige, van achteren afgekorte, dorsaalribben en eene zwakkere zijdelingsche langsrib; zonder naadstreep (sub-gen. *Anodocheilus* Babingt). Bovenzijde geel; kop roodbruin of zwartachtig, de voor- en achterrind van het halsschild, de basis, de naad, twee uitgezakte dwarsbanden en het uiteinde der dekschilden zwart. Het midden van het halsschild meestal meer roodachtig. De zwarte kleur op de dekschilden breidt zich soms zoodanig uit, dat slechts smalle gele dwarsvlekken overblijven (ab. c. *obscurior* Desbr.). Kop en halsschild vrij krachtig en dicht, de dekschilden veel grover en dichter bestippeld. Lengte 1½—2 mm. (*costatus* Gylh., *crispatus* Germ., *cristatus* Lac.) 1 bis. *bicarinatus* Latr. Dekschilden zonder langsribben; met eene over de geheele lengte af of niet doorlopende, verdiepte naadstreep (sub-gen. *Bidessus* i. sp.) . . . 2

2 Zie verder wat in de „Coleoptera Neerlandica” volgt achter 1.

3) Op blz. 334 der „Coleoptera Neerlandica”, 1ste deel, zou de tabel achter 18 aldus gewijzigd moeten worden:

18 De zijden van het halsschild vóór de achterhoeken niet uitgebogen, doch door het scherp samenkomen van den zij- en achterrind zijn de achterhoeken stomp of eenigszins recht 19

De zijden van het halsschild vóór de achterhoeken eenigszins uitgebogen, de nagenoeg rechte of eenigszins stompe achterhoeken in 't oog vallend scherp aangeduid, soms tandvormig uitstekende 19bis

19 12. *subterraneus* Er.
. 13. *longulus* Er.

Myllaena gracilicornis Fairm. & Ch. Bris. (*elongata* Kr.), Winterswijk, Juli.

Trogophloeus memnonius Er. (*obesus* Ksw.), Zutphen, Aug.

Bythinus clavicornis Panz., Wageningen, Sept., een ♀.

Thriarthron Märkelii Schmidt, Winterswijk, Juli; 's avonds van gras gesleept.

Liodes humeralis Kugel., ab. c. *clavipes* Herbst, Kerkrade, Mei.

Meligethes subrugosus Gylh., ab. c. *substrigosus* Er., met het type.

» *assimilis* St., Zutphen, Aug.

Diphyllus lunatus F., Kerkrade Juli.

Cryptophagus labilis Er., Nootdorp, Mei.

» *pallidus* St. ⁴⁾, op bloeiende *Prunus*-soorten en andere bloeiende struiken. Verbreid door het geheele land. Deze,

19bis Dekschilden roodbruin, over den naad meer of minder uitgebreid zwartachtig; sprietwortel, mond en pooten geelrood; het lichaam overigens zwart of pekbruin. Deze soort gelijkt zeer op *opacus*, doch is gemakkelij te onderscheiden door de rechte, tandvormig uitstekende achterhoeken van het halsschild. Halsschild met zwak afgeronde zijden, dof, gehagrineerd, matig sterk en zeer wijd uiteen bestippeld; met eene fijne, doch scherpe middengroef. Dekschilden langer dan het halsschild, tamelij glanzig, matig sterk en dicht bestippeld; fijn en spaarzaam behaard. Achterlijf uiterst fijn gehagrineerd, glanzig, slechts vóór den achterrand der tergiten eenigzins bestippeld. Het 7e sterniet bij het ♂ aan weerszijden flauw uitgebogen, bij het ♀ in het midden meer uitgetrokken. Lengte 4—4½ mm.

(obscurus Muls & Rey) 13bis. *denticollis* Fauvel.

Dekschilden, evenals de rest van het lichaam, zwart, weinig glanzig; sprietwortel en pooten licht bruinrood of roodgeel; mond gewoonlijk donkerder. Halsschild met zwak afgeronde zijden, tamelij gewelfd, zeer duidelij gehagrineerd, vrij dof, matig sterk en zeer wijd uiteen bestippeld; met fijne scherpe middengroef; vóór de stompe, doch zeer duidelijke achterhoeken iets uitgebogen. Dekschilden ongeveer $\frac{1}{3}$ langer dan het halsschild, matig sterk en matig dicht bestippeld, spaarzaam en fijn behaard, tamelij glanzig. Achterlijf uiterst fijn gehagrineerd, glanzig, de bovenzijde zeer spaarzaam bestippeld en behaard. Zie verder regel 4 van de beschrijving in de „*Coleoptera Neerlandica*”. . . . 14. *pallipes* Grav.

4) Zeer verwant aan *C. dentatus* Herbst. Onderscheiden door het, vooral ten opzichte der dekschilden, smallere halsschild, de minder verbrede voorhoeken, alsook door de iets kortere dekschilden. Ook is de levenswijze anders, daar *dentatus* in kelders, onder beschimmelde, afgevallene bladen en achter schimmelende boomschors leeft.

met *C. dentatus* Herbst vermengd, door *Ganglbauer* als goede soort afgescheiden.

Atomaria umbrina Gyll., Tegelen, April.

Holoparamesus Ragusae Reitter, den Haag, op schimmel van wijnvaten.

Corticaria denticulata Gyll. ⁵⁾, met *C. longicornis* Herbst, doch zeldzamer. Volgens *Ganglbauer* moet deze soort *longicornis* Herbst, de in mijn werk beschreven *longicornis* Herbst daarentegen *impressa* Oliv. heeten. De synonymie is nu:

C. longicornis Herbst (*denticulata* Everts, *ruficornis* Kugel.).

C. impressa Oliv. (*denticulata* Gyll., *longicornis* Reitt., Everts).

Coccinella (Adalia) obliterata L., ab. c. **Illigeri** Weise, Arnhem, Mei.

Coccinella (Adalia) bipunctata L., ab. c. **impunctata**, mihi ⁶⁾, eene, naar het schijnt nog onbekende, variëteit met ongekleurde dekschilden; bij Roermond.

» (*Harmonia*) **quadripunctata** Pontopp., ab. c. **rustica** Weise, bij den Haag.

» **quinquepunctata** L., ab. c. **simulatrix** Weise, bij Nijmegen.

» **variabilis** Herbst, ab. c. **Troegneri** Walter, bij den Haag, Juni.

5) *Corticaria longicornis* Herbst onderscheidt zich van de na verwante *impressa* Oliv. vooral door het meer gestrekte lichaam, de langere, slankere sprieten en de langere dekschilden met de fijnere, niet gegroefde stippellijnen.

6) *Coccinella (Adalia) bipunctata* L., ab. c. *impunctata* mihi. De lichtst gekleurde extreme vorm. Behalve door het geheel ontbreken der zwarte middenvlek op de dekschilden, onderscheiden door de grootere, dichter aaneenstaande gele voorhoofdsvlekken en de sterk gereduceerde zwarte middenvlek van het halsschild, van welke slechts de begrenzing als twee gebogene, zwarte lijnen, die elk op het voorste derde gedeelte een schuin naar onderen gericht zijtakje vertoonen, bovendien een zwart stipje als overblijfsel van het uitgezakte midden-gedeelte van de groote zwarte vlek voor den achterrand.

Attagenus cinnamomeus Roth (**unifasciatus** Fairm., **subfasciatus** Chev. 7), in Arachiden-noten.

Limnebius picinus Mrsh., Ruurlo, Juli en Vorden, Aug

Cercyon terminatus Mrsh., ab. c. **separandus** Rey, den Haag en Amsterdam.

Aphodius ater de G., var. **convexus** Er., bij Hilversum.

Podabrus alpinus Payk., ab. c. **rubens** F., Breda, Juni.

Clerus mutillarius F., een ex. uit Leiden, in de collectie VerLoren.

Op een etiket staat de vindplaats Leiden (v. Kerv.), benevens de, goed gedetermineerde, benaming.

Opetiopalpus scutellaris Panz., in Arachiden-noten.

Acmaeops marginata F. 8). Van deze in Zweden, Finland. Oost-

7) Op blz. 609 der „*Coleoptera Neerlandica*”, 1e deel, zou de tabel achter 5 aldus gewijzigd moeten worden:

5 Zwart; dekschilden met vele krijtwitte haarvlekjes, of met minder dicht wit behaarde vlekjes, welke alsdan eenige meer of minder duidelijke, smalle, golvende dwarsbanden vormen 5bis
Roodbruin; dekschilden zwartgrauw en geelgrijs dooreen —, kop en halsschild dicht geelgrijs behaard. Dekschilden op donkerder grond met een roestkleurigen, geelachtig behaarden dwarsband vóór het midden. Onderzijde geelgrijs behaard. Pooten rood. Lichaam ovaal, tamelijk gewelfd. Lengte 4—4½ mm In Arachiden-noten.
. (*unifasciatus* Fairm., *subfasciatus* Chev.) 4 *cinnamomeus* Roth.
5bis Zie verder de beschrijving achter 5 in de „*Coleoptera Neerlandica*”.

Als aanvulling op de beschrijving van *Trogoderma granarium* Everts, in noot 2, op blz. 610 der „*Coleoptera Neerlandica*” 1e deel, diene het navolgende Goed uitgekleurde exemplaren zijn zwart, fijn geelgrauw behaard. Dekschilden met twee, meer of minder naar binnen onderbroken, dwarsbanden, benevens het niteinde roodbruin; met eenige, in drie rijen geplaatste, witte haarvlekjes. Het rood breidt zich soms over een groot gedeelte der dekschilden uit, of wel deze zijn geheel roodbruin. De in de „*Coleoptera Neerlandica*” vermelde exemplaren zijn voor het meerendeel ouitgekleurd. Ook in Arachiden-noten.

8) Op bladz. 351 der „*Coleoptera Neerlandica*”, 2de deel, zou de tabel van *Acmaeops* Le Conte aldus gewijzigd moeten worden:

Sprieten op eene lijn met den voorrand der oogen ingeplant. Halsschild tot aan den voorrand gewelfd, zonder middeugroef. Dekschilden aan het niteinde afgerond (sub-gen. *Dinoptera* Muls.). Zie verder de beschrijving in de „*Coleoptera Neerlandica*” 1. *collaris* L.

Sprieten iets vóór de oogen ingeplant. Halsschild achter den voorrand ingesnoerd, over de middellijn sterk verdiept. Dekschilden aan het niteinde uitgerand, met spitse buitenhoeken (sub-gen. *Acmaeops* i. sp.). Zwart, de zijrand der dekschilden geheel of slechts van voren bruingeel; bij

Pruissen, Silezie en vermoedelijk ook bij Berlijn voorkomende soort, werd door Dr. Mc. Gillavry de ab. c. *spadicea* Schilsky bij Winterswijk gevangen.

Monohammus sartor F., in Rotterdam, loopende op de straat.

VERBETERINGEN OP DE
COLEOPTERA NEEERLANDICA.

EERSTE DEEL.

Op bladz. 62, regel 4 v. b.: bij *Gillenus lateralis* Sam. de lengte $3\frac{3}{4}$ —4 mm. te voegen.

TWEEDE DEEL.

Op bladz. 145, regel 21 en 25 v. o. staat: Het ♂, hetzij met; lees: Het ♀, hetzij met etc.

» » 312, regel 28 v. b.: achter *rufoventris* de auteursnaam Germ. bijvoegen.

» » 429, regel 18 v. b. staat: ab. c. *rugosa*; lees: ab. s.

» » 598, regel 12 v. b. staat: *rubricatus*; lees: *rubricus*.

» » 667, regel 5 v. b. achter o v a t u s de auteur L. te voegen.

» » 706, regel 16 v. o. staat: XL. Tribus *Cossonini*; dit te lezen vóór 88. *Pentarthrum* Wollast.

» » 752, regel 23 v. b. staat: *angustatus* Er., lees: *angustatus* Herbst.

ab. c. *spadicea* Schilsky de dekschilden geheel licht bruingeel. De wortel der eerste leedjes van den funiculus der sprieten, benevens de schenen, behalve aan het uiteinde, geel. Lengte 8—9 mm. 2. m a r g i n a t a F.